

„Odmítáme navržené RUD, máme pádné argumenty proti,“ říká hejtman kraje Josef Bělíca

4.4.2024 - | Krajský úřad Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj připravuje pádné argumenty do vnějšího připomínkového řízení ke změně zákona k rozpočtovému určení daní pro kraje (RUD).

Nový návrh RUD, který schválila 14. 3. Rada asociace krajů, významně znevýhodňuje Moravskoslezský kraj. Proto se bude bránit. Tento návrh již byl odeslán Ministerstvu financí ČR a nyní prochází legislativním procesem, připomínkové řízení by mělo být v první polovině dubna součástí přípravy změny zákona.

„S novým návrhem RUD nemůžeme souhlasit. Pro náš region by takové nastavení výrazně negativně ovlivnilo ekonomiku Moravskoslezského kraje a život jeho obyvatel. Od roku 2005 byly pro každý kraj pevně stanoveny podíly na státem vybíraných daních, což nyní tento nový návrh mění. Podle mého názoru mělo být hlavním cílem nastavit stejná a spravedlivá pravidla pro všechny kraje. Bohužel máme na stole spíše politické rozhodnutí, které si hejtmani před dvěma týdny odhlasovali. Moravskoslezský kraj byl samozřejmě proti,“ uvedl hejtman Moravskoslezského kraje Josef Bělíca. Ten také upozornil, že navržená kritéria ani jejich váhy pro rozdělování daní mezi kraje nevychází z žádné analýzy hospodaření krajů a úkolů, které krajům svěřuje zákon. *„Žádnou takovou analýzu Asociace krajů zpracovanou nemá, návrh RUD tedy nevznikl na základě objektivních informací a znalostí o hospodaření krajů. Vznikl intuitivně, zřejmě na základě vyjednávání a politických dohod nebo snad dokonce ostrých loktů,“* dodal hejtman kraje Josef Bělíca.

Návrh nového RUD obsahuje osm kritérií a jejich váhy pro rozdělování daní mezi kraje. Tato kritéria tvoří: počet obyvatel kraje, délka silnic II. a III. třídy na území kraje, rozloha kraje, počet výjezdových základen ZZS, počet urgentních příjmů typu I v nemocnicích zřizovaných krajem, struktura kraje (podíl počtu obcí k ploše rozlohy kraje), počet žáků středních škol zřizovaných krajem a vyrovnávací příspěvek.

„Důležité je uvědomit si, že navržená kritéria a jejich váhy neberou v potaz ekonomickou výkonnost krajů, což by mohlo vést k nerovnoměrnému rozdělení zdrojů. Problematickým kritériem je například určení vyrovnávacího příspěvku, který je stejný pro všechny kraje bez ohledu na jejich velikost nebo počet obyvatel. Také nesouhlasíme s nastavením kritéria délky krajských silnic. Nebere totiž v úvahu rozdíly v nákladech na údržbu silnic mezi kraji. Tyto náklady jsou ovlivněny intenzitou dopravy, také charakteristikou komunikací, například zda se jedná v rámci republiky o tranzitní region. V tomto ohledu jsou rozdíly mezi kraji výrazné, průměrná intenzita dopravy na silnicích se mezi kraji liší až o 100 procent, a tak mají některé kraje v důsledku vysoké intenzity dopravy významně větší množství vícepruhových silnic. Proto bychom u tohoto kritéria uvítali, aby se nezapočítávala pouze délka silnic II. a III. třídy, ale také jejich plocha. Velkou roli také hraje údržba mostů, některé kraje jich mají oproti jiným čtyřnásobek, takže i zde jsou náklady na údržbu diametrálně odlišné,“ vysvětlil náměstek hejtmána kraje Jaroslav Kania s tím, že k většině kritérií má kraj připravenou argumentaci i návrhy na úpravu nastavení.

Za problematické kraj považuje kritérium počtu urgentních příjmů typu I v nemocnicích zřizovaných krajem, kdy jsou v nevýhodě kraje, ve kterých je státem financovaná fakultní nemocnice, která urgentní příjem zajišťuje. Sporné je například i kritérium struktury kraje, které vychází z podílu

počtu obcí k rozloze kraje. Mohlo by vést k dělení stávajících obcí, a tedy umělému navýšování jejich počtu, což by mělo za následek vyšší výdaje na veřejnou správu.

Moravskoslezský kraj se zapojí do vnějšího připomínkového řízení, ve kterém by se zhruba v polovině dubna měl návrh projednávat. „Chceme zabránit tomu obrovskému nepoměru, který nové RUD může způsobit. Moravskoslezskému kraji, který patří mezi strukturálně nejpostiženější regiony, by se dle nového návrhu podíl na sdílených daních snížil nejvíce, a to o cca 0,5 % (z dnešních 9,62 % na 9,1 %). Pro srovnání: v případě, že by se tato nová pravidla uplatnila již na rok 2023, znamenalo by to pro náš kraj ve finančním vyjádření propad příjmů o 565 milionů korun. U co do počtu obyvatel srovnatelného a ekonomicky zdatnějšího Jihomoravského kraje by naopak došlo k navýšení příjmů ze sdílených daní o 612 milionů (jejich podíl by se zvýšil z 9,52 % na 10,1 %). Nejvíce by však na tomto novém modelu vydělal Pardubický kraj, a to 916 milionů korun (jeho podíl by se zvýšil z dnešních 5,55 % na 6,4 %). Současně musím podotknout, že předkladatelé tohoto návrhu zavádějí veřejnost tvrzením, že v cílovém roce 2027, kdy bude do RUD pro kraje dolito celkově 10 miliard korun, nikdo nebude poškozen. Zatímco Moravskoslezský kraj získá v roce 2027 ze zmíněných 10 miliard částku 262 milionů korun, Středočeský kraj pak 2 miliardy. Kraje již však nebudou dostávat dotační prostředky ze SFDI na opravy silnic II a III. tříd, které budou v objemu 4 miliardy korun zahrnuty ve zmíněných 10 miliardách. Věřím, že se nám k tomuto tématu ještě podaří otevřít diskuzi, cítíme to jako závazek vůči občanům našeho regionu,“ uzavřel náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje pro finance, investice a majetek Jaroslav Kania.

https://www.msk.cz/cs/media/tiskove_zpravy/tiskova-zprava--_odmitame-navrzene-rud--mame-padne-argumenty-proti-_rika-hejtman-kraje-josef-belica-18512